

Film “Vari” Hullu isepärasused

Tuled kustuvad, väsimus on silmis, ekraanile ilmub punapäine hull mees, kes kuuleb hääli ja on hullumajja lukustatud. Film “Vari” algab. Ohe, väga aeglane film.

Mets on meie

Piirimägi kirjutab ERR-is: “Selle asemel rapsime jälle sealsamas metsas, et mõni ime, kui Metskassi või apteeker Melchioriga kokku ei pörka.” Milline ütlus?! Kus siis vana eestlane ringi rapsima peaks, kui mitte just sealsamas metsas? Eestlased on tuntud ja teatud puukallistajad. Oleme aegade algusest olnud vaesed talupojad ja looduse armastajad. Meie rahval pole iial olnud suuri uhkeid maju ja linnu. Enamik meie nn linnadest arvatakse välismaal külaks. Mets on MEIE suur uhkus. Mets on MEIE koht.

Lisaks sellele, Metskass elas prügimäel... Täpselt ei saa aru, millal Liiv Mehhiko jäätmemäel viibis. Juhan Liiv oli alati loodusega suures seoses. Mees teadis nii keskkonnast kui ka loomadest palju, enamik tema luulest on seotud loodusega. Filmis “Vari” teadis Liiv, kuidas mõrvapaika leida hobusega. Mitte keegi teine, isegi mitte konstaabel, ei teadnud, et hobune läheb eelmist teed pidi tagasi- minagi mitte. Kus mujal peaks toimuma sündmus, kui luuletajast, kellel oli suur side looduse ja loomadega, kui mitte metsas? Lisaks on metsad alati filmides salapärased ja õõvastavad kohad. Minu arvates oli loo toimumispaik igati loogiline.

Hull on tark ja tavainimene loll

Pääru Oja andis väga hea hullu esituse. Oja mängis väga hästi välja, kuidas Liiv teadis oma hullusest, kuid siiski mingil moel aktsepteeris seda kui osa endast. Hendrik Alla kirjutab Postimehes: “Kas levinud tõde, et igas geeniuses on ka tooni võrra vaimuhaigust? Et genius on meist nii erinev olend, et paratamatult peame mingeid asju, mis temale selged kui seebivesi, kahtluseks, meeleva sünnituseks? Või hoopis seda, et maailmas on olukordi, kus kõige selgema pilguga on hoopis see, keda teised hulluks peavad?” Kas see pole siis tõsi, et igal niinimetatud hullul on oma teatud anne? Vahel ei oska “hull” vestlust pidada ega sotsiaalsetes situatsioonides õigesti reageerida, kuid tema kunstianne on midagi täiesti ennenägematut. Igal inimesel, nii hullul kui ka tavalisel, on oma vead ja head. Liiv oli omamoodi hull - ta kannatas skisofreenia all ja tema mõte lihtsalt töötas teisiti kui tavainimese oma. Tihti märkavad

vaimuhaigusega inimesed oma ümbrust ja kaaslast rohkem kui meie, tavainimesed. Seda tegi ka filmis Liiv, märgates Liisa valetamist ja pannes tähele kõiki detaile, et koolipapa lõpuks kinni püüda. Loo mõte polnud selles, et hull on tark ja tava inimene loll, vaid selles, kuidas inimene, kes näeb maailma täiesti teistmoodi kui meie, on mõne situatsiooni lahendamiseks isegi parem kui täie mõistuse juures olev inimene. Film "Vari" oli küll üsna morn, kuid siiski põnev ja kaasahaarav.

Armastusest pimestatud

Kaalep kirjutab Sirbis: "... kulgeb lahendamine uurijal vaevaliselt ning peasüüdlast vaataja üldjuhul ette ei aima..." Mõrvari mõtlesin välja kohe pärast seda, kui Juula ütles: "Sa viid mind Saksamaale." See oli ilmselge, et Otto tahtis saada raha, et oma naine terveks ravida. Ma ei ole kursis Juhan Liivi armastuslooga, kuid filmis tundus, et just see naine oligi tema silmarõõm, ent kahjuks Juula armastas Ottot. Mehed mõlemad väga armastasid naist, kuid ainult üks oli nõus tegema ükskõik mida, et kaaslane päästa. Tundub, et Otto ei olnudki halb inimene, vaid lihtsalt armastusest pimestatud.

Lõpp hea, kõik hea- või kas ikka?

Filmi lõpus küll tabati mõrvar, kuid Juula oli ikka haige ja me ei tea, mis temast sai. Film oli kaasahaarav ja põnev, kohati ka aeglase tempoga. Soovitan seda vaatama minna teismelistel, kes soovivad kultuuri ja krimielamust.

Helen Boyers

12.H

LÜG 2024